

Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DEĞERLENDİRME VE İZLENEBİLİRLİK TALİMATI

DOKÜMAN NO

H.TL.07

REV. NO.

03

REV. TARİHİ

26.03.2025

SAYFA NO.

1/5

REVİZYON KAYDI

Revizyon Numarası	Revizyon Gerekçesi	Revizyon Tarihi
00	İlk yayın	31.01.2022
01	5.2.2 maddesinde revizyon yapılmıştır.	07.10.2024
02	Doküman genelinde tüm kararların komite tarafından alınacağı şekilde düzenlendi. İzlenebilirlik kaydı talep formu, ilgili yerlere eklendi.	15.01.2025
03	5.1.1 maddesine habersiz denetimlerde soru listesi ve rapor kullanımı ile ilgili bilgi eklendi.	26.03.2025

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ	HELAL BELGELENDİRME MÜDÜRÜ	KALİTE MÜDÜRÜ

Bu dokümanın CTR LTD. ŞTİ' nin izni olmadan kullanılması, kopyalanması ve üçüncü şahıslara dağıtılması yasaktır.

Bu doküman, yazdırıldığında KONTROLSÜZ KOPYA' dır.

Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DEĞERLENDİRME VE İZLENEBİLİRLİK TALİMATI

DOKÜMAN NO

H.TL.07

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

03

26.03.2025

2/5

1 AMAÇ VE KAPSAM

1.1. Amaç

Bu talimatın amacı, helal belgelendirmesi yapılan kuruluşların belgelendirilen ürünlerinin helal uygunluğunu sürdürdüğünün nasıl doğrulandığını anlatmaktır.

1.2. Kapsam

Bu talimat, helal belgelendirme kapsamında belgelendirmesi yapılan kuruluşlara uygulanacak izlenebilirlik unsurlarını kapsar.

2 SORUMLULAR

Bu talimatın uygulanmasından tüm helal belgelendirme personeli sorumludur.

3 KISALTMA VE TANIMLAR

-

4 UYGULAMA

4.1. Genel Esaslar

Helal olarak belgelendirilmiş ürünlerin gerekli şartlara uygunluğunun sürekliliğini kontrol etmek amacıyla; ürün özelliklerine, belgelendirmeye esas teşkil eden şartlara, üründe, üretim yerinde tespit edilen uygunsuzluklara veya belgelendirilmiş ürünlerle ilgili şikayetlere bağlı olarak, belgelendirmeye esas standardın öngördüğü şartlar dikkate alınmak kaydıyla kontrol ve izlenebilirlik mekanizması geliştirmiştir. Bu mekanizma belgelendirme çevrimimin tamamına yayılmıştır ve rutin ile rutin dışı izleme olarak iki ana kola ayrılmıştır.

5 İzlenebilirliğin Sağlanması

5.1 Belgelendirme Çevriminde Rutin İzlenebilirlik

CTR, 3 yıllık helal belgelendirme periyodu içinde, çeşitli yöntemler ile helal belgelendirdiği ürünlerin helal durumunu sürdürdüğünü, rutin tetkikler dışında da izler. Bu izleme belgelendirme çevriminin herhangi bir aşamasında (bir veya daha fazla kez) aşağıda detayları anlatıldığı şekillerde yapılır.

5.1.1 Habersiz Denetimler ile İzlenebilirlik Faaliyetleri

CTR, 3 yıllık helal belgelendirme periyodu içinde, her bir müşterisine en az 1 kez habersiz denetim yapar. Bu habersiz denetim, ilk belgelendirmeyi takip eden 3 aydan sonra ve döngü sonundaki yeniden belgelendirme öncesindeki 3 aydan önce gerçekleştirilir. Hangi müşteriye ne zaman habersiz denetim yapılacağı, piyasadan alınan geri bildirimler (varsa), komitenin müşteriyle ilgili bir önceki toplantısında CTR'ye sunduğu öneriler (varsa) ve müşterinin ürün grupları ile bunların helale yönelik riskleri dikkate alınarak **Planlama Sorumlusu** ve **Helal Belgelendirme Müdürü** tarafından belirlenir. Habersiz denetimde denetim planı ve tam kapsamlı bir denetim raporu doldurulması zorunlu değildir ancak ilgili kapsama ait soru listelerinde habersiz denetimlerde bakılması zorunlu sorular yıldız (*) ile işaretlidir ve bu sorulara dair özet bir rapor doldurulması şarttır.

Bu habersiz denetimde teknik denetçi ve/veya İslami Konular Uzmanı tarafından helal belgelendirmeye yönelik bir şüphe ortaya çıkması durumunda ürünlerden (tercihen piyasadaki ürünlerden ancak piyasaya verilmeyen ürünler söz konusu olduğunda denetim anındaki üretimden) numune alınarak **Helal Belgelendirme Ürün ve Analiz Tablosu (H.FR.04)**'na göre analiz edilir. Gerek denetimde gerekse analiz sonuçlarında helal belgelendirme esaslarına aykırı durumun tespiti halinde tüm bulgular, belgelendirmeye yönelik kararı alması için **Helal Belgelendirme Komitesi'**ne sunulur.

Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DEĞERLENDİRME VE İZLENEBİLİRLİK TALİMATI

DOKÜMAN NO

H.TL.07

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

03

26.03.2025

3/5

5.1.2 Piyasadan Numune Alma ile İzlenebilirlik Faaliyetleri

CTR, 3 yıllık helal belgelendirme periyodu içinde en az bir kez, CTR'den helal belgeli olarak piyasaya sürülen ürünlerin satış noktalarından numune alır. Bu sayı, helal belgelendirme faaliyetlerinde yer alan personel tarafından satış noktalarında görülen üründe görsel bir sorun olduğu, koktuğu, renginin değiştiği vb. gibi durumların tespiti halinde daha da artırılabilir. Alınacak numuneler, **Numune Alma ve Değerlendirme Talimatı (H.TL.05)** şartlarına uygun şekilde CTR'nin anlaşmalı olduğu laboratuvara iletilerek analize tabi tutulması istenir. Problemlü ürün **Planlama Sorumlusu** tarafından piyasada görüldüyse yapılacak analizlere kendisi karar verir ve laboratuvara gönderir. Problemlü ürün teknik denetçi, teknik uzman, belgelendirme müdürü vb. diğer helal belgelendirme personeli tarafından piyasada tespit edildiyse gecikmeksizin **Planlama Sorumlusu** bilgilendirilir ve **Planlama Sorumlusu**'nun yönlendirmesi ve rehberliği eşliğinde numune alınması, numunenin laboratuvara gidene kadar sağlaması gereken soğuk zincir gibi özel durumlar varsa bunların yerine getirilmesi sağlanır ve gecikmeksizin analize yolları.

İlgili numuneden hangi analizlerin yapılacağı her durumunda **Helal Belgelendirme Ürün ve Analiz Tablosu (H.FR.04)**'na göre **Planlama Sorumlusu** tarafından belirlenir ve laboratuvara bilgi verilir. Bu analizin sonucunda helal şartlarına veya insan sağlığına doğrudan bir risk teşkil eden bir sonuçla karşılaşılması durumunda **Planlama Sorumlusu** tarafından **Helal Belgelendirme Komitesi** en kısa süre içinde toplantıya çağırılır ve helal üründe ortaya çıkan durumun görüşülmesini ve yaptırımın belirlenmesi sağlanır. Bu yaptırım analiz sonucuna göre belirlenir ve kısa süreli denetim gerçekleştirme, üretim hattından habersiz numune alınması, belgelendirmenin askıya alınması ve belgelendirmenin geri çekilmesi olabilir.

5.1.3 Piyasadaki Ürünle İlgili Üreticiden Bilgi Talebi ile İzlenebilirlik Faaliyetleri

CTR'den helal belgeli olarak piyasaya sunulmuş bir ürün, yılda en az bir kez CTR'nin helal belgelendirme faaliyetlerinde yer alan personel tarafından satış noktasında görüldüğünde bu ürünle ilgili seri numarası, lot numarası, üretim tarihi gibi; **İzlenebilirlik Kaydı Talep Formu (H.FR.52)** 'nde belirlenen bilgilerin delilleri alınarak üreticiden bu ürüne ait çeşitli kayıtlar (örneğin ilgili ürüne ait izlenebilirlik ve/veya üretim, hammadde giriş, tedarikçi bilgileri/faturaları, depolama gibi), **İzlenebilirlik Kaydı Talep Formu (H.FR.52)** ile talep edilerek incelemesi yapılır. Bu inceleme öncelikle **Planlama Sorumlusu** tarafından yapılır ancak **Planlama Sorumlusu** ilgili ürünün kategorisinde yetkin olmadığı, daha ileri bir uzmanlığa ihtiyaç duyduğu durumlarda ilgili kategoride yetkin bir teknik denetçiden destek alabileceği gibi İslami konular uzmanının da desteğine başvurabilir. Gelen kayıtlara, ürünün mahiyetine, doğasına, üretim metoduna, kuruluşun talep edilen bilgileri sağlama süresine vb. hususlara bakarak izlenecek yönleme dair kararı **Planlama Sorumlusu** ve **Helal Belgelendirme Müdürü** birlikte verir. Üreticiden talep edilen bilgilerin herhangi bir sorun teşkil etmemesi durumunda ilgili kayıtlar müşteri dosyasında saklanır ve daha ileri bir işlem yapılmaz. Alınan bilgilerde bir sorunla veya şüpheli durumla karşılaşılması halinde **Planlama Sorumlusu** kısa süreli denetim yapılmasına, üretimin görülmesi ve üretim hattından numune alınmasına karar verebileceği gibi karşılaşılan duruma göre ilgili kayıtları incelemesi için **Helal Belgelendirme Komitesi**'ni toplantıya çağırabilir. Komitenin bu şekilde yapacağı toplantı sonucu tavsiye niteliğinde kararlar çıkabileceği gibi **5.1.2** maddesinde de belirtilen yaptırımlara yönelik karar da çıkabilir. Bu komiteye ilgili kategoride yetkin en az bir teknik denetçi veya teknik uzman ve İslami Konular Uzmanı mutlaka katılacaktır.

Üretici kendisinden talep edilen bu kayıtları en fazla 24 saat içinde iletmelidir. 24 saat içinde kayıtlar iletilmediği takdirde **Planlama Sorumlusu** derhal **Helal Belgelendirme Komitesi**'ni; askıya alma talebi ile toplar. Komite toplantısını müteakip en kısa süre içinde bir habersiz denetim planlanır. 24 saatten sonra kayıtlar gönderilse bile habersiz denetim yapılacaktır. Habersiz denetimle ilgili elde edilen tüm kanıt ve bulgular komiteye sunulur, belgelendirmenin durumu hakkında (askı halinin devamı, kaldırılması, belgelendirmenin geri çekilmesi vb.) kararı, komite alır.

Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DEĞERLENDİRME VE İZLENEBİLİRLİK TALİMATI

DOKÜMAN NO

H.TL.07

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

03

26.03.2025

4/5

5.1.4 Kesimhanelerden Bilgi Talebi ile İzlenebilirlik Faaliyetleri

CTR'den helal belgeli olarak sadece kesimhane olarak faaliyet gösteren kuruluşlardan her yıl en az bir kez, kesimlere ait **İzlenebilirlik Kaydı Talep Formu (H.FR.52)** 'nde belirlenen çeşitli kayıtlar (örneğin ilgili kesime ait kamera görüntüleri, izlenebilirlik ve/veya üretim, hayvan giriş kontrolleri, karkas depolama gibi) **İzlenebilirlik Kaydı Talep Formu (H.FR.52)** ile talep edilerek incelemesi yapılır. Bu inceleme öncelikle **Planlama Sorumlusu** tarafından yapılır ancak **Planlama Sorumlusu** ilgili ürünün kategorisinde yetkin olmadığı, daha ileri bir uzmanlığa ihtiyaç duyduğu durumlarda ilgili kategoride yetkin bir teknik denetçiden destek alabileceği gibi İslami konular uzmanının da desteğine başvurabilir. Gelen kayıtlara, ürünün mahiyetine, doğasına, üretim metoduna, kuruluşun talep edilen bilgileri sağlama süresine vb. hususlara bakarak izlenecek yöntemle dair kararı **Planlama Sorumlusu** ve **Helal Belgelendirme Müdürü** birlikte verir. Üreticiden talep edilen bilgilerin herhangi bir sorun teşkil etmemesi durumunda ilgili kayıtlar müşteri dosyasında saklanır ve daha ileri bir işlem yapılmaz. Alınan bilgilerde bir sorunla veya şüpheli durumla karşılaşılması halinde **Planlama Sorumlusu** kısa süreli denetim yapılmasına, üretimin görülmesi ve üretim hattından numune alınmasına karar verebileceği gibi karşılaşılan duruma göre ilgili kayıtları incelemesi için **Helal Belgelendirme Komitesi'**ni toplantıya çağırabilir. Komitenin bu şekilde yapacağı toplantı sonucu tavsiye niteliğinde kararlar çıkabileceği gibi **5.1.2** maddesinde de belirtilen yaptırımlara yönelik karar da çıkabilir. Bu komiteye ilgili kategoride yetkin en az bir teknik denetçi veya teknik uzman ve İslami Konular Uzmanı mutlaka katılacaktır.

5.2 Belgelendirme Çevriminde Rutin Dışı İzlenebilirlik

5.2.1 Şikayet Üzerine Yapılan İzlenebilirlik Faaliyetleri

Helal olarak belgelendirilmiş olan bir kuruluş hakkında müşterilerinden, nihai tüketicilerden veya diğer ilgili taraflardan (yetkili kamu kurumu vb.) şikayet alınması durumunda, **Şikayet ve İtirazlar Kılavuzu (G.KL.01)** 'de belirtildiği üzere konu, **Helal Şikayet Komitesi'**ne iletilir. Helal belgelendirme sürecini tehlikeye atacak bir durumun varlığından şüphe edilmesi durumunda komite, kuruluşun rutin denetim zamanı beklenmeden bir şikayet denetimi yapılmasına karar verebilir. Bu denetim yalnızca piyasadan numune alma ile sınırlı olabileceği gibi kuruluşun yerinde bir habersiz denetim ile üretim hattından numune almayı da içerebilir. Alınacak numuneler CTR'nin anlaşmalı olduğu laboratuvara iletilerek **Helal Belgelendirme Ürün ve Analiz Tablosu (H.FR.04)**'na göre analize tabi tutulması istenir. Bu denetim ve/veya analiz sonuçlarında helal belgelendirme esaslarına aykırı bir durum tespit edildiğinde belgelendirme geri çekilir ve helal belgelendirmeye dair tüm atıfların, marka ve logo kullanımlarının derhal durdurulması; helal şartlarına uymayan ürün şayet piyasadan alınan numune sonucu tespit edilmişse derhal geri çekme işlemi başlatılması; söz konusu üründen ve/veya ürün paketlerinden helal belgelendirme logosunun derhal kaldırılması talep edilir. CTR bu süreci yakından takip eder. Aksi durumda CTR, sözleşmenin yaptırımlarını devreye alma hakkına sahiptir.

5.2.2 Taklit ve Tağşiş Üzerine Yapılan İzlenebilirlik Faaliyetleri

Planlama Sorumlusu, Bakanlık'ın paylaştığı taklit/tağşiş listelerini takip eder. Bakanlık tarafından yapılan denetimlerde CTR'den helal belgelendirme sertifikasına sahip olan bir kuruluşun taklit ve/veya tağşiş yaptığı tespit edilirse;

1. Taklit/tağşiş, CTR'den helal olarak belgelendirilmiş bir üründen ortaya çıktıysa ve söz konusu tağşiş, helal olmadığı net olarak belirtilmiş bir girdi değilse (örneğin yabancı madde tespiti, yağ oranının düşük olması vb.) listede yer alan ürün için kapsam daraltma işlemi başlatılır. İlgili müşteriden belgelendirme kapsamındaki diğer ürünler ile ilgili Bakanlık'ın yaptığı işlemler hakkında bilgi istenir, Bakanlık tarafından yapılan analizlerin sonuçları talep edilir. Taklit/tağşiş listesinde yer almayan diğer ürünler ile Bakanlık herhangi numune alma işlemi yapmadıysa CTR, müşteriden bu ürünlerin, CTR'nin **Onaylı Laboratuvar Listesi (H.FR.42)** 'nde yer alan laboratuvarlardan birine analiz ettirmesini talep eder. Müşteri bu analizleri yaptırmak istemez veya sonuçlarını

Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DEĞERLENDİRME VE İZLENEBİLİRLİK TALİMATI

DOKÜMAN NO

H.TL.07

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

03

26.03.2025

5/5

CTR ile paylaşmazsa, **Helal Belgelendirme Komitesi** İslami Konular Uzmanı eşliğinde toplanır ve komitenin uygun gördüğü yaptırım (kapsam daraltma, askı, geri çekme vb.) uygulanır. Müşteri talep edilen analizleri sunar ve analiz sonuçları uygun çıkarsa, yalnızca listede yer alan ürün için yapılacak kapsam daraltma işlemi için **Planlama Sorumlusu** derhal **Helal Belgelendirme Komitesi**'ni; askıya alma talebi ile toplar. Komite toplantısını müteakip planlama sorumlusu, kapsamı daraltılmış sertifikayı basarak müşteriye iletir.

2. Taklit/tağşiş, CTR'den helal olarak belgelendirilmiş bir üründe ortaya çıktıysa ve söz konusu tağşiş, helal olmadığı net olarak bilinen bir girdi ise (domuz eti, alkol vb.) ilgili müşteri için **Planlama Sorumlusu** derhal **Helal Belgelendirme Komitesi**'ni; askıya alma talebi ile toplar. Komite toplantısını müteakip mümkün olan en kısa sürede müşteriye habersiz bir denetim organize edilir. Bu denetim için herhangi denetim planı veya rapor hazırlamak şart değildir ancak tağşiş listesinde yer alan üründen numune alınması şarttır. **Helal Belgelendirme Müdürü** ve **Helal Planlama Sorumlusu** tarafından en kısa sürede teknik denetçi(ler) belirlenir ve habersiz şekilde müşterinin belgelendirilmiş olan tesisine gidilir. CTR'den belgelendirilmiş söz konusu ürün/ürünlerden numune alınır ve **Onaylı Laboratuvar Listesi (H.FR.42)** 'nde yer alan laboratuvarlardan, ilgili konuda akredite edilmiş birine analiz için gönderilir. Analiz sonuçlarında ilgili tağşişe dair bulguya rastlanmadığı takdirde komite kararına ihtiyaç olmaksızın **Planlama Sorumlusu** tarafından askıdan indirme işlemi yapılır. Analiz sonuçlarının daha ileri bir gözden geçirmeye ihtiyaç duyacak sonuçlar vermesi durumunda ise **Helal Belgelendirme Komitesi** İslami Konular Uzmanı eşliğinde toplanır ve komitenin aldığı karara (askıdan indirme, kısa süreli denetim yapma, belgelendirmeyi geri çekme vb.) göre işlem yapılır.

3. Taklit/tağşiş, CTR'den belgelendirilmiş bir müşteride ancak helal belgelendirmenin verilmediği üründe ortaya çıktığında ise Bakanlık'ın kamuya paylaştığı bu liste, ilgili taraf bildirimini olarak değerlendirilerek derhal firmaya habersiz denetim yapılır. Bakanlık tarafından ortaya çıkarılan uygunsuz durumun ne olduğuna göre (kasti ihlal veya özensiz davranış sonucu çapraz bulaşma vb.) bakılarak CTR'den belgelendirilmiş olan ürün ve ürün gruplarından numune alınarak analiz edilir. Belgelendirmenin durumuyla ilgili karar, bu denetim, analiz sonuçları ve tüm bu evrakları inceleyen **Helal Belgelendirme Komitesi** tarafından alınır.

4. Taklit/tağşiş listesinde yer aldığı ispatlanmamış ancak hakkında kamuoyunda ciddi şüpheler olan müşteri ile, bu şüphelerden haberdar olduğu en kısa sürede iletişime geçilerek **48 saat içinde** durumla ilgili yazılı savunma talep edilir. **48 saat içinde** yazılı savunma göndermeyen müşteri için, komite kararı olmaksızın belgelendirme askıya alınır. Müşteri 48 saat içinde yazılı savunmasını sunarsa, savunma İslami Konular Uzmanı katılımında **Helal Belgelendirme Komitesi**'ne sunulur ve komitenin alacağı karar uygulanır.

Yapılacak olan kontrollere ilişkin analizler **Helal Belgelendirme Numune Alma ve Değerlendirme Talimatı (H.TL.05)** çerçevesinde yürütülür.

- 6 EKLER
- 6.1 Numune Alma ve Değerlendirme Talimatı (H.TL.05)
- 6.2 Şikayet ve İtirazlar Kılavuzu (G.KL.01)
- 6.3 Helal Belgelendirme Ürün ve Analiz Tablosu (H.FR.04)
- 6.4 İzlenebilirlik Kaydı Talep Formu (H.FR.52)